

**KESKUSPUISTON
AMMATTIOPISTO**

TANSSIA ILMAN ASKELEITA

**Opinnäytetyö 2011
RISTO LÅNG
Keskuspuiston ammattiopisto
Tanssialan perustutkinto**

SISÄLLYS

1. Johdanto
  2. Lapsuus, nuoruus, aikuisuus
  3. Kilpatanssiura suomenmestaruustasolla
  4. Kohtalon johdatus nykytanssiin
    - 4.1 Pyörätuolivalssi
    - 4.2 Ramazzotti
    - 4.3 Fauni
  5. Tanssi ammatiksi
  6. Markkinointi
  7. Kehittymishaasteita
  8. Arviointi
- Lähteet

1. Johdanto

Kirjallinen opinnäytetyöni käsittelee uraani tanssijana ja pyörätuolitanssia. Halusin tehdä tämän opinnäytetyön, koska tanssi on ollut olennainen osa elämäni suurimman osan aikuisiästäni.

Opinnäytetyöni etenee siten, että ensin kerron lapsuudestani ja nuoruusvuosista edeten siten kohti aikuisikää ja monien onnellisten vaiheitten kautta alkanutta tanssiuraani.

Kilpatanssi oli ensimmäinen askel kohti tanssin kiehtovaa maailmaa. Tämä vaihe kesti kolme vuotta luoden hyvän pohjan tulevaisuutta silmällä pitäen.

Kilpatanssin jälkeen pääsin kosketukseen minulle vielä niin vieraan tanssimuodon, nykytanssin saloihin. Sain tehdä upean teoksen, joka poiki asioita, joista uskalsin vain unelmoida. Nykytanssin myötä uskalsin lähteä kokeilemaan uraa tanssijana keikkailun merkeissä. Paljon uusia asioita oli tehtävä, jotta kaikki menisi suunnitellusti ja miten olin asian toivonut menevän. Keikkailujen onnistumisen tausta on hyvä markkinointi, yhtenä osoituksena tästä ovat omat kotisivut ja käyntikortit sekä lukuisat lehtiartikkelit sekä markkinointikirjeet. Pisteenä iin päälle tuli mahdollisuus päästä opiskelemaan tanssijaksi, joka kohta on päätöksessään. Näin taas yksi unelma on toteutunut, olla ainut pyörätuolissa istuva ammattitanssija. Mitä tulevaisuus tuo tullessaan on vielä itsellenikin arvoitus.

2. Lapsuus, nuoruus ja aikuisuus

Synnyin Kiuruvedellä Pohjois-Savossa. Olen kuusilapsisen perheen kuopus, ja minulla on synnynnäinen selkäydinvamma eli mmc (Meningomyelocoele) sekä hydrokefalia, joka tarkoittaa aivojen nestekierto häiriötä. Koulutukseltani olen liiketalouden merkonomi. Tällä hetkellä opiskelen etäopiskelijana tanssijan tutkintoa varten Keskuspuiston ammattiopistossa ja olen täysipäiväinen tanssija. Muihin harrastuksiini kuuluu kuntosalilla käynti ja lenkkeily/ kelailu.

”Poika pärjää siinä missä muutkin, jos ei paremminkin”. Nämä olivat sanat, joilla äitini tavallaan saattoi minut maailmaan. Synnyin 1960-luvun lopulla kuusilapsiseen köyhään perheeseen. Pienessä maalaiskylässä kaikki tiesivät toisten asiat paremmin kuin omansa ja kun perheeseen syntyi vammaisen lapsi, puhuttavaa riitti. Kun tieto syntymästäni kiiri

kylälle ja äitini kotiuduttua laitokselta, riensi yksi naapurin emännistä äidilleni surkuttelemaan perheen kurjaa kohtaloa. Kotona oli entuudestaan jo viisi lasta, joista minusta seuraavaan oli kuusi vuotta ja vanhimpaan sisarukseen peräti viisitoista vuotta. Eikä tilannetta helpottanut ollenkaan viinaan menevä, aika ajoin riehuva aviomies.

Oman lapsuuteni koin pääosiltaan ihan normaaliksi lapsen elämäksi — lukuun ottamatta tietenkin niitä sairaalakeikkoja, joita vammaani vuoksi jouduimme tekemään muun muassa Helsingin Invalidisäätiölle ja Kuopioon keskussairaalaan. Tarkoitan normaalilla lapsen elämällä sitä, että minua ei missään vaiheessa perhepiirissä pidetty mitenkään erilaisena muihin verrattuna.

Viiden sisarukseni ansiosta lapsuuteni oli hyvin virkeää ja antoisaa. Olin heidän mukanaan mitä kummallisimmissa paikoissa, joissa ei yleisen käsityksen mukaan vammaisen lapsen pitäisi missään nimessä olla. Olin puussa ja jopa katollekin muistan heidän minut jollain konstilla raahanneen.

Kun sitten koetti aika lähteä opintielle, jouduin lähtemään kauaksi kotoa, Kuopioon. Syytä, miksi minut laitettiin erityisoppilaitokseen, en oikeastaan tiedä, eikä sillä ole niin suurta merkitystäkään. Näin jälkeinpäin ajateltuna kuusivuotiaana pois kotoa lähteminen antoi vain hyvät eväät aloittaa itsenäistyminen ja opetella kunnon käytöstavat.

Erityisoppilaitoksella tarkoitan koulua, jossa asutaan koulun yhteydessä tai lähistöllä olevassa asuntolassa. Erityisoppilaitoksessa myös kaikilla oppilailla on jokin fyysinen vamma, joka heitä yhdistää. Siitä, onko tämä hyvä vai huono asia, ollaan montaa mieltä.

Tulevaisuus tuli opettamaan minulle muutakin kuin mitä lapsena opin. Olen koko ikäni ollut hiukan ujo, varsinkin liikkumaan kesäisin yleisellä paikalla esimerkiksi ilman paitaa. Mistä tämä juontaa juurensa, sitä olen yrittänyt miettiä. Ehkä yksi syy on se, että vammastani johtuen selkäni on lyhyt ja alaselässä on raju notko ja ruma arpi. Olen luonteeltani perfektionisti ja tanssijana täytyy sellainen totta kai ollakin. Esiintymisen myötä on liika ja turhanpäiväinen ujous jo kuitenkin karissut. Vaatimattomuus, joidenkin mielestä turha sellainen, on kuitenkin voimavara, jolla pysyy niin sanotusti jalat maassa. Kohdallani on tietenkin sanottava, että pylly tyynyllä.

Lähipiirissäni olevat ihmiset ja lähinnä jotkut sukulaiseni ihmettelevät, mitä on tapahtunut, kun ovat nähneet kuvia esiintymisestäni tanssijana sekä eräästä valokuvanäyttelystä. He ovat tottuneet siihen, etten ole tämäntyyppinen persoona. Mutta onko niin, että kuka meitä loppujen lopuksi tuntee niin hyvin, että voi sanoa mikä on ominta kenenkin persoonassa. Valitettavasti täytyykin sanoa, että omat koirat purivat.

Tarkoitan lauseella omat koirat purivat sitä, että olen pääosin ja oikeastaan ainoastaan saanut positiivista ja kannustavaa palautetta tekemästäni taiteenlajista. Kuitenkin on ihmisiä, jotka eivät jostain syystä pysty sulattamaan kaikkea näkemäänsä, ja näin on joidenkin lähiomaisten kohdalla valitettavasti käynyt. Johtuuko asia tietämättömyydestä vai pelosta vai ehkä molemmista, mene ja tiedä. Itse olen analysoinut asiaa ja tullut seuraavanlaiseen tulokseen: Mikä tahansa asia, josta ihmiset eivät tiedä, jota he eivät voi käsittää ja ymmärtää saati analysoida, pelottaa ja saa heidät käyttäytymään torjuvasti. On helpompi kieltää koko asia, kuin alkaa siitä keskustella.

3. Kilpatanssiura suomenmestaruustasolla

Sukellukseni tanssin kiehtovaan maailmaan alkoi jo neljätoista vuotta sitten, vuonna 1996 ja sukellus jatkuu yhä. Tapahtui niinä aikoina, että viehkeältä neidolta kävi kutsu tulla kanssaan elämän pyörteisiin. Sitä kutsua oli nuoren miehen vaikea vastustaa. Tuskin itsekään olisin uskonut, jos minulle olisi ”hyvä haltija” ammoisina aikoina kertonut, minkälaisiin pyörteisiin todellakin joutuisin.

Muutto uudelle paikkakunnalle oli odotuksia ja uutta intoa täynnä. Nuo odotukset täyttyivät hyvin nopeasti aika odottamattomalla tavalla. Tapasin hyvin pian eri yhteyksissä erilaisia ihmisiä ja sain, yllätyksekseni, tanssiinkutsun. Tästä tanssiinkutsusta kaikki se, mitä tähän asti olen kokenut, sai alkunsa.

Tie tavallisesta talleajasta tanssijaksi, ja varsinkin pyörätuoli-tanssijaksi, ei ole suinkaan ollut kovin mutkaton. Ei ole vielä tänäkään päivänä helppo olla erilainen, saati sitten erilaisena erilainen. Tarkoitan tällä lähinnä sitä, että vastassa on monenlaisia esteitä, niin asenteellisia kuin rakenteellisiakin. Tunnustaudun itse olevani erilainen mies, erilainen vammaisen ja sitä kautta myös erilainen vammaisen mies. Inhoan henkilökohtaisesti sanaa

vammainen, joten se siitä. Kaikkihan me olemme erilaisia ja kuka sitten olisikaan niin sanotusti normaali, olkaamme siis tasavertaisia.

Tasavertaisuuden tunne on yksi niistä tunteista, joita tanssiessa henkilökohtaisesti koen ja mitä moni muukin voi kokea, ikään, kokoon, ulkoiseen olemukseen tai muuhun sellaiseen katsomatta. Tanssin pyörteissä, riippumatta siitä oliko hyvä vai ei, voi unohtaa kaiken muun. Ei tarvitse olla parkettien partaveitsi, eikä tarvitse näyttää kilpatanssijalta voidakseen nauttia tanssin huumaavasta vaikutuksesta siellä, missä se suinkin on mahdollista.

Oma tanssijan taipaleeni sai kuitenkin alkunsa kilpatanssiparketeilta liki viisitoista vuotta sitten. Minun ei ollut vaikea sulautua kilpatanssin ympyröihin, olenhan aina ollut jollain lailla perfektionisti ja glamourista pitävä. Viimeisen päälle viimeistelty ulkoinen olemus ja loppuun asti hiotut kauniit liikkeet ovat aina saaneet minussa aikaan jotain sanoinkuvaamatonta lumoa. Juuri kilpatanssin puolelta sain kaiken sen tarvittavan opin ja taidon, jota nyt myöhemmällä iällä minulla on kunnia ja ilo osata käyttää myös työvälineenä. Lyhyehkön, kolme vuotta kestäneen kilpatanssiuran jälkeen siirtyminen soolotanssijaksi oli minulle hyvin luonteva tapa jatkaa tanssimista. Tunnustaudun henkilökohtaisesti huonoksi häviäjäksi, joten kilpaileminen ei minulle oikein sopinutkaan. Tosin menestys kilpatanssipuolella, josta parhaimpana saavutuksena kymppitanssin suomenmestaruus vuonna 1998, antoi tarvittavan itseluottamuksen lähteä tekemään tanssista uraa itselleni.

Kuten kaikki hyvin tietävät, tanssissa mies vie aina ja tämä pätee myös paritanssiin, vaikka mies olisikin pyörätuolissa. On kuitenkin todettava, että jos nainen ei liiku mihinkään tanssin alettua, on vieminenkin vaikeaa. Tanssiminen tuolilla on parhaimmillaan soljuvaa ja sanoisinko lennokkaampaa kuin kahden pystytanssijan välinen tanssi. Tämän lennokkuuden mahdollistuminen vaatii tietenkin kaiken rytmitajun, vartalonhallinnan ja tanssiparin liikkeiden lukemisen lisäksi hyvän tuolin. Itselläni on tanssituolina tuoli, jossa on vain yksi etupyörä ja alla korkeapainekumit, joissa painetta on hurjat kolmetoista kiloa. Nämä kaksi ominaisuutta mukaan lukien takarenkaiden kampeerikulmat takaavat tanssin onnistumisen ja hyvän musiikin tuoman fiiliksen niin itselle kuin tanssiparillekin. Olen aina verrannut tanssimistani tavallisilla pyörätuolin kumeilla siihen, jos pystytanssija yrittäisi tanssia kumisaappaat jalassa: ei siitä mitään tule.

Oman soolotanssimisen lisäksi on aina kiva päästä tanssimaan lavatansseihin, niin kuin kuka tahansa muukin kuolevainen. Musiikin ja tanssimisen merkitys on ollut elämässäni tanssimisen alkuajoista lähtien hyvin merkittävä. Tanssiminen antaa mahdollisuuden toteuttaa sitä paloa, mikä sisimmässäni on aina ollut vahvana: rinnassani on aina sykkinyt tulinen sydän, joka sykkii kiihkeänä tanssille hamaan loppuun asti.

4. Kohtalon johdatus nykytanssiin

Muutettuani vuonna 1996 Kiuruvedeltä Joensuuhun koko elämäni muuttui radikaalisti. Kaikki mitä tuon jälkeen on tapahtunut, on ollut kohtalon johdatusta sanan varsinaisessa merkityksessä. Kohtalo johdatti minut myös tutustumaan itselleni vieraaseen tanssinlajiin: nykytanssiin.

Mitä ennakkokäsityksiä minulla tuota ennen sitten oli nykytanssista? Vastata voin, että minulla ei ollut ennakkokäsityksiä. Se oli suuri tuntematon, johon oli mielenkiintoista tutustua, kun siihen tuli tilaisuus kohtalon avustuksella.

Ensi kokemus jo alkaen musiikkityylin kuuntelusta liikekieleen oli suoraan sanottuna pelottava. Ensin tuli tunne, että tämä ei ole minun juttuni. Kaikki se ”hörhöily” tuntui hullulta ja vähän nolostuttavaltakin tehdä. Muistui mieleen kilpatanssiuran aikainen daamini, joka totesi osuvasti minusta näin: Risto edustaa kurinalaista englantilaista koulukuntaa, valssi pitää näyttää valssilta ilman show-elementtejä ja ylimääräistä ”hörhöilyä”(Mönkkönen 1997).

Nykytanssin ensi järkytyksestä selvittyäni ja ajateltua asia, sain uskoa siihen, että kykenisin esittämään myös sitä uskottavasti.

4.1 Pyörätuolivalssi

Yksi projekteista, jossa olen saanut olla mukana, on ollut lyhytelokuvan tekeminen tanssimisestani, joka sai alkunsa minulle sävelletystä teoksesta vuonna 1999. Teos on Erkki Salmenhaaran (Valse Fauteuil Roulante) eli valssi pyörätuolille. Teos on sävelletty sellolle ja pianolle.

Lyhytelokuva, kestoltaan hiukan yli viisi minuuttia, saatiin valmiiksi vuonna 2002, monien onnellisten sattumien kautta. Minuun ja kykyihini uskoneiden ihanien ihmisten avulla ja myötävaikutuksesta syntyi hieno teos, jota esitettiin ulkomailla menestyksekkäästi. Italiassa lyhytelokuva palkittiin kahdesti; se sai muun muassa parhaan ulkomaisen lyhytelokuva palkinnon sekä myöhemmin kunniamaininnan, niin ikään Italiassa. Valssielokuvaa esitettiin myös kotimaan filmifestivaaleilla, joihin minullakin oli ilo ja kunnia osallistua. Valssi lyhytelokuva sai kunnian kiertää joka mantereella festivaaleilla. Kotimaassa Tampereen lyhytelokuvafestivaaleille oli tarjolla tuhansia elokuvia ja pelkästään kotimaiseenkin sarjaan kolmisensataa ja Valssi pääsi itse kilpailuun. Valssi esitettiin myös televisiossa vuonna 2003 kahteen otteeseen.

Pyörätuolivalssiin tehty koreografia ja varsinkin esiintymisasuni tuntui omasta mielestäni aluksi todella hurjalta. Joidenkin kanssaihminen mielestä koko teos oli hyvin provosoiva. Syynä tähän oli ehkä vain ja ainoastaan se, että pyörätuolissa istuva mies tanssii trenattu yläkroppa paljaana, itsevarmana, knalli päässä ja valkeat hanskat kädessä. Tällaiseen ei ollut totuttu ja ehkä oma täydellinen antautumiseni esittämiseen vahvana persoonana oli piste iin päällä. Jälkikäteen ajateltuna miehen esiintymisessä yläkroppa paljaana ei ole kuitenkaan mitään outoa ja ihmeellistä. Yhdistettynä kuitenkin edellä mainittuihin asioihin ja tekijöihin aiheutti tämä ihmisten mielissä monenlaisia tunteita, niin ihmetystä kuin ihastusta ja närääkin.

Kuva 1. Otos Valssi-tanssiteoksesta

4.2 Ramazzotti

Jo useita vuosia sitten minulta tilattiin erääseen isoon juhlalliseen tilaisuuteen useampi tanssi kuin mitä ohjelmistossani tuolloin oli. Tilanne oli ensimmäistä kertaa se, että oli aika alkaa tehdä alusta loppuun itse tekemä koreografia itse valittuun musiikkiin, sekä suunnitella teokseen sopiva asu. Tämä oli haasteellista ja pelottavaakin, mutta myös hyvin palkitsevaa.

Ensimmäisenä piti miettiä miten lähteä liikkeelle asiassa, joka oli täysin uutta ja outoa, mutta todella kiehtovaa. Luonnollisesti oli aika aloittaa musiikin etsintä. Mietin loogisesti kilpatanssiaikaani ja mikä tanssi ja minkälainen musiikki olivat lähimpänä sydäntäni ja minua itseäni. Latinalaistanssien puolelle mentiin ja erityisesti rumbamaiseen tunnelmaan, jotain todella herkkää ja koskettavaa, jota oli luonnollista esittää ja ilmaista.

Paljon oli vaihtoehtoja esittäjästä ja kappaleista, mutta päädyin Eros Ramazzottin todella herkkään ja kauniiseen L´Aurora kappaleeseen. Aloitin kuuntelemalla tuhansia kertoja kappaletta ja tekemällä mielikuvaharjoittelua siitä, minkälainen liikekieli kyseiseen kappaleeseen sopisi, näin sain homman jatkumaan ja varsinaisen koreografian suunnittelun käyntiin.

Itse liikkeiden kehittäminen oli itsellenikin yllätyksellisesti, yllättävän kivutonta ja melko helppoa. Halusin koreografian liikkeineen olevan herkkä, koskettava ja laaja-alainen. Mukaan piti totta kai saada osoitus pyörätuolin käsittelytaidosta tanssillisesti. Olen erittäin tyytyväinen lopputulokseen, jossa tanssin keskiosassa on näyttävä taakse piruetin jälkeen tehty heittäytyvä taivutus.

Loppu on myös vaikuttava taakse taivutuksena kädet jyrkästi takana katse pää alaspäin kohti yleisöä. Tämä lopetus ei alkuperäisessä muodossa tällä hetkellä aivan onnistu, hajallaan olevan olkapään takia. Toivon korjausleikkauksen myötä saavani olkapään liikkuvuuden ja toimivuuden entiselle tasolle. Teos on paljon myös yleisön kanssa kontaktin ottamista. Nuoremmat naiset punastuvat, vanhemmat ovat itkeneet. Yleisön reaktio on paras palaute siitä, onko työssään onnistunut.

Kuva 2. Ramazzottin hurmaa keikkamatkalta

4.3 Fauni

Ensimmäinen kosketukseni nykytanssiin oli siis Valssi-tanssiteos ja tämän jälkeen tuli tarina Faunista, jonka suosio jatkuu yhä. Faunin idean isä ja koreografi on sama kuin Valssinkin, Jari Karttunen. Fauni sai ensi-iltansa Joensuussa Taidekeskus Ahjossa 7.10.2006. Faunin suosio oli suuri jo heti alkuunsa, siitä merkinä Taidekeskus Ahjon yleisöennätys tuona päivänä. Pidän itseäni etuoikeutettuna saadessani esittää Faunia mitä erilaisimmille ja lukuisille yleisöille.

Claude Debussyn Stéphane Mallarmén runoon perustuva sävellys *Prélude à l'après-midi d'un faune*, Faunin iltapäivä, ilmestyi vuonna 1894. Runo kertoo faunista, joka soittelee huiluaan metsässä, näkee nymfejä ja lähtee ajamaan heitä takaa ja vaipuu lopussa uneen. Sävellys ei seuraa runoa yksityiskohdittain, vaan ilmentää sitä vapaasti musiikin keinoin.

Jari Karttusen mielestä nykkykoreografilla on täten vapaus myös ilmentää sekä runoa että musiikkia vapaasti, nykyaikaa ilmentäen, käyttäen ajan tehokeinoja ja alleviivata teemoja, jotka liikkuvat ja puhuttavat ajassa ja ihmisissä. (Karttunen 2006.)

Vuonna 1912 teos aiheutti skandaalin, koska sen nimihenkilö masturboi teoksen loppuksi. Mielestäni tämä Faunin teema voi puhuttaa rohkeudellaan myös nykyaikana varsinkin kun esittäjänä on pyörätuolitanssija. Seksuaalisuus ja eroottisuus tanssin liikekielessä ja ilmaisussa yhdistettynä pyörätuolilla tapahtuvaksi jakaa varmasti katsojien mielipiteitä ja puhuttaa.

Kuva 3. Faunin sykähdyttävä ulkoasu

5. Tanssi ammatiksi

Kuten olen edellä kertonut, tanssi on ollut ja on edelleen tärkeä osa elämäni, ja haluan sen jatkuvan myös valmistumisen jälkeen. Valmistuttuani tanssijaksi haluan jatkaa edelleen freelance-tanssijana sekä mahdollisesti löytää itselleni seuraaja, jatkamaan aloittamaani työtä pyörätuolitanssijana.

Viimeisen liki viidentoista vuoden aikana tekemäni työsarka tanssijana on tuonut elämäni kaipaamaani sisältöä, antaen minulle mahdollisuuden tehdä sitä mitä olen kaivannut ja haaveillut jo siitä lähtien kun näin ensimmäisen kilpatanssiesityksen yläasteiässä.

Viimeisten vuosien aikana muutokset kehossani ovat antaneet haasteita ja jopa vaikeuttaneet tanssin täysipainoista esittämistä. Vammani mukanaan tuomat fysiologiset ongelmat niin olkapäissä kuin muuallakin kehossani ovat aiheuttaneet sen, että olemassa olevien koreografioiden muokkaaminen on ollut välttämätöntä. Mielestäni nämä asiat eivät missään tapauksessa saa olla este tanssin täysipainoiselle esittämiselle ja tulevaisuuden suunnitelmilleni.

Koska olen luonteeltani perfektionisti, kuten niin monesti on tullut todettua, olen joutunut tekemään rankkoja valintoja esittämieni teosten suhteen. Vammani aiheuttamat fyysiset ongelmat ovat lisääntyneet iän myötä siinä määrin, että Pyörätuolivalssin esittäminen sen alkuperäisessä muodossaan on käynyt mahdottomaksi. Tämä johtuu pelkästään omasta ankaruudesta omaa itseäni kohtaan ja halusta säilyttää minua tyydyttävä visio tuottaakseni parhaan mahdollisen tanssiesityksen. Mikäli en kykene esittämään Pyörätuolivalssia minua tyydyttävällä tavalla, on parempi katsoa eteenpäin uusien ja erilaisten teosten myötä.

Nyt myös kun olen opinnäytetyötä tehnyt ja liittännyt kuvia tekstiin, olen huomannut miten raju on 15 vuoden ero. Onneksi minulla on kunnia esittää Faunia vielä tämänkin ikäisenä. Eihän ikä kuulemma ole este, vaan jos yleisö pitää, niin kaikki on hyvin.

Yksi tavoitteistani on etsiä tanssilleni uutta jatkajaa tulevaisuutta silmällä pitäen. Kuitenkin esitän ja tulen esittämään myös muita, sekä toivottavasti uusiakin teoksia, jotka mielestäni pystyn tanssimaan sillä intensiteetillä, joka niihin kuuluu. Arvostan itseäni ja yleisöä siinä määrin, että se mikä näkyy lavalla, on ammattitaitoista ja suoraan sydäimestä kumpuavaa tanssia. En halua sen olevan mitään niin sanotusti vammaisten puuhastelua, kuten ikäväkseni joltain taholta kuulin puhuttaessa erityisryhmien työskentelystä. Omalla työlläni haluan murtaa nämä käsitykset alkuunsa ja saada ihmiset katsomaan taidetta, jota tehdään ammattitaidolla ja suurella sydämellä.

6. Markkinointi

Yksi tärkeimmistä tekijöistä pyörätuolisoolotanssin aloittamisessa ja tekemisessä on markkinointi. Markkinointikeinoja on monia ja seuraavassa tärkeimmät. Kun alkaa tanssia työkseen, on hyvä luoda omat kotisivut. Niiden kautta tunnettavuus paranee kun saa markkinoitua työtänsä. Tämän jälkeen tulee markkinointikirjeet eri tahoille ja niin sanottu

puskaradio on hyvin tärkeä ja toimiva kanava työn kannalta. Kaiken tämän päätteeksi on hyvä olla näyttävät ja myyvät käyntikortit, joita voi antaa keikkailun lomassa niitä haluaville, näin paketti on valmis.

7. Kehittymishaasteita

Jo soolotanssiurani alkuvaiheessa koin lajini olevan sekoitus jäätanssia ja joko modernia tai klassista tanssia. Pyörätuolisoolotanssin liikekieli liukuineen ja piruetteineen kuvastaa mielestäni hyvin paljon jäätanssia. Viehätykseni jäätanssiin on mielestäni ihan sisäsyntyistä. Yksi haaveista olisi kehittää jollain tavalla pyörätuolisoolotanssia tähän suuntaan ja näin viedä omaa osaamistani siihen suuntaan. Miten tämä käytännössä toteutuisi, on sitten tulevaisuuden kysymys. Toivon mukaan saisin sen jollain tavalla toteutettua ja näin ollen löytäisin itselleni ja tanssityylilleni ammattitaitoisen ja lajin luonteelle sydämestään sitoutuneen jatkajan.

8. Arviointi

Lopuksi haluan vielä lyhyesti analysoida tämän opinnäytetyön toteutusta ja siihen liittyviä tärkeitä kysymyksiä. Tämän opinnäytetyön hyviä ja huonoja puolia sekä mahdollista kehittämistä, on tärkeä hiukan kommentoida.

Kirjallisen tuotoksen toteutus on aina haaste, ainakin minun kaltaiselleni perfektionistille. Katson omaksi vahvuudeksi jonkinlaisen kyvyn tuottaa suhteellisen kivuttomasti tekstiä joka kestää päivänvaloa ja rakentavaa kritiikkiä. Uskon jollain tavalla tästä tuotoksesta olevan hyötyä yhä jatkuvalla tanssijan uralla myös valmistumisen jälkeenkin.

Mielestäni kaikessa tekemisessä on myös kehitettävää, niin myös tämänkin tekstin tekemisessä. Suurin harmistukseni oli oman ajankäytön huono toteutus, joka viivästytti tämän työn valmistumista suunnitellusta ajankohdasta. Haluan vielä lopuksi kiittää kaikkia niitä lukuisia henkilöitä, jotka ovat edesauttaneet minua soolotanssi urani toteuttamisessa.

Lähteet

Julkaisemattomat suulliset lähteet:

Karttunen Jari 2006.

Samulin Aira 2002

Mönkkönen Lea 1997.